

Til Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 30.06.08

Høringssvar- NOU 2008:7 Kulturmomsutvalget

Vi viser til departementets høringsbrev datert 02.04.08, og GramArt leverer høringssvar som høringsinstans.

GramArt (stiftet i 1989) er Norges største landsomfattende interesseorganisasjon for utøvende artister og musikere. Vi har i dag ca 3 400 medlemmer innen alle sjangere og fra hele landet. Vi ivaretar våre medlemmers rettigheter og interesser som utøvere, opphavsmenn og produsenter (tilvirkere). Alle våre medlemmer er selvstendig næringsdrivende artister, og vil i stor grad bli berørt av kulturmomsutvalgets forslag.

Kulturmomsutvalget foreslår en modell som innebærer en opphevelse av unntaket for merverdiavgift på billetter til kultur- og idrettsarrangementer. Utvalget foreslår en breddemodell med en sats på 8 prosent, kombinert med en skjerming for veldedige og allmenntilgitt organisasjoner.

GramArt mener kulturmomsutvalgets forslag ikke er godt nok utredet og forslaget vil ha store konsekvenser for den delen av musikkbransjen som våre medlemmer representerer. GramArt er derfor imot en innføring av kulturmomsutvalgets konklusjoner.

Kulturmomsutvalgets forslag er ikke godt nok utredet

GramArt mener den største svakheten med kulturmomsutvalgets forslag er at utvalget konkluderer med en avgiftsplikt uten at konsekvensene på noen måte er godt nok utredet. Det er ikke utredet hva en innføring av moms på billetter vil innebære for musikkbransjen generelt, verken oppstrøms (mot leverandører av varer og tjenester til arrangørene, som lyd/lys, artister, management etc.) eller nedstrøms (mot publikum).

Vi frykter dramatiske konsekvenser for populærmusikken, og mener at det vil være negativt både for norske artister og konsertarrangører dersom forslaget blir innført. Store endringer som mva-plikt, fritak eller reduserte satser må utredes grundigere før det eventuelt vedtas. Det kan virke som om kulturmomsutvalget først og fremst har hatt statsstøttet kultur i tankene, da det er denne delen av kulturlivet som sannsynligvis vil tjene på endringene (aktører som har store investeringer og statsstøttet virksomhet og hvor billettinntektene utgjør en mindre del av den totale omsetningen).

Mulige konsekvenser av Kulturmomsutvalgets konklusjoner:

1. Økte billettpriser og dårligere konserttilbud til publikum

En innføring av 8 % moms på billetter til kultur- og idrettsarrangement mener vi, med stor sannsynlighet, vil føre til at prisen på billetter øker. Denne regningen er det publikum som vil måtte ta. I et så presset økonomisk marked som musikkbransjen er i dag, ville konsertarrangørene garantert ha øket prisene for lenge siden dersom de trodde dette ikke ville gå ut over besøket.

Når det er bred politisk enighet om at konserter er et samfunnsgode vil det være svært bekymringsfullt om regjeringen vedtar et forslag som etter all sannsynlighet vil gjøre konserter dyrere for publikum.

I tillegg er live-markedet et av de aller viktigste inntektskildene for norske artister i dag og, dersom forslaget fra kulturmomsutvalget fører til lavere besøk på konsertene, vil dette ha katastrofale følger for våre medlemmer. Lavere besøk på konserter betyr dårligere økonomi for arrangører og artister, og igjen lavere honorarer til artister. Vi frykter at forslaget på sikt også vil føre til et dårligere konserttilbud i landet og dramatisk langtidseffekt for en allerede utsatt – men svært viktig- del av kulturlivet.

Det er også et tankekors at det er de norske artistene (GramArts medlemmer) som står for de rimeligste konsertene og som bidrar til de fleste av konsertene som arrangeres (anslagsvis 80 % av alle konserter som arrangeres i Norge)

2. Viktige uavklarte spørsmål i forslaget

Det er en rekke uavklarte spørsmål for den delen av musikklivet som GramArts medlemmer representerer, nemlig populærmusikken.

For det første er konsekvensene av forslaget høyst usikker for de svært mange av norske artister som i dag arrangerer egne konserter. Gjennom dette forslaget vil disse måtte føre momsregnskap for denne delen av virksomheten, og dette gjelder en meget stor andel av norske artister idag. Betyr forslaget at disse artister vil kunne få fratrekk på inngående moms på alle arrangementsrelevante kostnader? Ettersom artister i dag ikke har denne fratrekksmuligheten vil dette åpne for kreative løsninger og kanskje legge opp til kunstige definisjoner av kostnader. Er det ønskelig med et regelverk – som i dag er svært uoversiktlig – som ytterligere bidrar til uklarheter og skjønnsmessige vurderinger?

For det andre er det høyst usikkert hvordan konsekvensene av forslaget vil bli for artister som *både* opptrer som arrangør og andre ganger som engasjert mot honorar. Dette gjelder også en stor andel av norske artister. Vil da artisten måtte føre forholdsvis fradrag for fellesutgifter/investeringer som benyttes både innenfor og utenfor loven? Hvordan blir

avgiftsføringen i de tilfeller der artisten er medarrangør og tar for eksempel 50 % risiko, noe som er svært vanlig i dag på andre arrangementer enn festivaler?

For det tredje har det etter at forslaget ble presentert dukket opp i media nok en problemstilling som GramArt er bekymret over. Er dette momsforslaget bare begynnelsen på en stor reform, som i neste omgang vil innebære at konsertkostnader som i dag er utenfor mva-området også avgiftsbelegges, herunder teknikerhonorarer, lyd-, og lysutstyr med tekniker, scenearbeidere og riggbehjelp? Dersom dette foreslås uten at det samtidig ligger et forslag om mva på honorarer, vil dette ha katastrofal effekt for musikere som arrangerer egne konserter. Dersom det pålegges 25 % mva på disse tjenestene vil artister som mottar honorar dermed få økt sine kostnader med 25 %.

Dette er svært viktige spørsmål som må avklares.

3. Forslaget vil innebære at det blir vanskeligere å drive som artist

GramArt mener at forslaget vil føre til at det blir vanskeligere å drive som artist i Norge i dag. Uansett vil forslaget innebære en økt byråkratisk byrde ettersom alle artister som enten arrangerer egne konserter, eller er medarrangører, pålegges å føre momsregnskap. Dette vil føre til betydelig merarbeid som vil ramme norske artister som selvstendig næringsdrivende i stor grad, i form av økte kostnader til regnskap og revisjon. I verste fall vil forslaget bidra til å gjøre lovlidige borgere til lovbrytere.

Våre medlemmer opplever i dag et regelverk som er svært tvetydig og uoversiktlig med hensyn til skatteregulering og fritak. Vi vet også at det er store regionale forskjeller i håndhevingen av rundskriv etc fra forvaltningens side. Etter vårt skjønn, vil forslaget innebære en ytterligere komplisering av et allerede svært uoversiktlig regelverk.

GramArt mener det offentlige i stedet bør legge til rette for en større vekst i norsk musikkbransje ved å styrke artisters stilling gjennom gode rammevilkår for selvstendig næringsdrivende, samt tilskudd i form av bevilgninger til øremerkede prosjekter.

Kulturpolitiske hensyn og konkurransevridding

Så vidt vi kan se er dette et forslag som tilgodeser allmenntilrette og veldedige organisasjoner, samt kulturinstitusjoner med lave billettinntekter og høye kostnader, det vil si statsstøttet kultur. På ny er det populærkulturen som blir taperen.

Vi mener forslaget også vil bidra til å skape et større skille mellom de små og store kulturtilbydere. De store aktørene vil ha ressurser til å tilpasse seg en avgiftsordning, mens dette vil kunne ramme de mindre arrangørene på en uheldig måte. Det vil være så synd om den imponerende kultursatsingen dagens Regjering har gjort blir borte ved forslag til innføring av moms.

Vi mener også at kulturomsutvalgets forslag vil bidra til konkurransevridding i markedet. For å dekke inn statens provenytab på 640 mill kr, foreslår kulturomsutvalget å legge 25 % utgående mva på billettinntekter for aktører med særlig høy omsetning. Utvalget sier ikke noe om hvem som skal definere dette. Snakker man om ”særlig høy omsetning” i forhold til bransjens økonomi, norsk næringsliv eller norsk økonomi generelt? Hvem definerer dette skillet, og er det riktig at man fra statlig hold gir forskjellige rammebetingelser som vil kunne gi noen aktører et konkurransefortrinn? Vi mener at et slikt forslag også vil kunne bidra til kreativ forretningsdrift, gjennom at tilbydere av kulturarrangement vil kunne finne alternative bedriftsmodeller og finurlig organisering av sin virksomhet for å unngå de høyeste avgiftene. Dette er ikke ønskelig.

Det bør være en nærmere dialog mellom utvalget og aktører innen populærmusikken, for å finne gode løsninger også for denne delen av kulturlivet. Her er det altfor mange uavklarte spørsmål, blant annet det paradokset at bøker og aviser i dag har momsfrisk i følge merverdiavgiftsloven. I et lite marked konkurrerer flere kulturuttrykk om mange av de samme publikummerne. Vi synes derfor ikke at det er riktig å avgiftslegge enkelte kulturfelt med en høyere sats enn andre uttrykk. Dette vil kunne slå negativt ut med tanke på etterspørselen i markedet.

Vi etterlyser derfor en nærmere dialog om gode løsninger for fremtiden, og bidrar gjerne med erfaringer og innspill til konstruktive løsninger.

Avslutningsvis

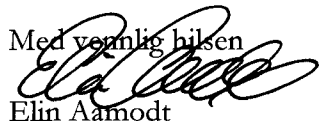
Vi mener at kulturomsutvalgets konklusjoner er i dårlig harmoni med ellers gode konklusjoner fra KKD, som blant annet ble presentert gjennom Kulturløftet og i Stortingsmeldingen om Rytmask Musikk. Den sittende regjering har gjennomført tidenes statusløft for vår del av musikklivet, og vi oppfordrer politikerne sterkt til å ikke innføre regler som vil sette denne utviklingen tilbake!

På bakgrunnen av det ovennevnte mener GramArt at kulturomsutvalgets konklusjoner ikke bør vedtas i sin nåværende form. Vi ber om at politikerne, på en mye grundigere måte utreder konsekvensene av forslaget i mye større grad, i dialog med de berørte musikksjangrene.

Vi viser også til fellesoppropet mot kulturomsutvalgets konklusjoner, jf vedlegg 1

Ta gjerne kontakt for utfyllende informasjon.

Med vennlig hilsen

Elin Aamodt

Daglig leder

GramArt

22 00 56 53 / 95 91 99 17